

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1999-2000

6 SEPTEMBRE 2000

Proposition de loi visant à attribuer une allocation de rentrée scolaire

(Déposée par M. Georges Dallemagne)

DÉVELOPPEMENTS

La rentrée scolaire provoque, dans beaucoup de familles, des difficultés à faire face au renouvellement ou au réapprovisionnement des fournitures scolaires et à d'autres frais inhérents à la rentrée des classes.

Même si la gratuité des études est le principe qui est et doit rester à la base de notre enseignement, il n'en reste pas moins vrai que certains frais ponctuels, mais qui reviennent chaque année au mois d'août, restent de mise (crayons, cahiers, cartable, abonnement scolaire, vêtements, vélo, inscription aux activités culturelles et sportives extrascolaires ...).

Chaque famille est confrontée au même problème. Bien sûr des choix peuvent être faits dans les produits scolaires à acheter et l'on peut limiter la facture en choisissant des produits «classiques» au lieu de produits de marque tant vantés par la publicité.

Il n'en reste pas moins vrai que le coût minimum d'une rentrée scolaire est important et peut être difficilement payable par certaines familles. Il existe dès lors le risque que des choix doivent être faits et que ces enfants devront peut-être se priver d'inscription à des activités extrascolaires, telles que le sport, la musique et la danse ou d'abonnement à des journaux, à un site

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1999-2000

6 SEPTEMBER 2000

Wetsvoorstel strekkende tot het verlenen van een toelage voor het begin van het schooljaar

(Ingediend door de heer Georges Dallemagne)

TOELICHTING

Bij het begin van het schooljaar ondervinden vele gezinnen financiële moeilijkheden wanneer ze schoolbenodigdheden of andere dingen die verband houden met de start van het schooljaar, moeten aankopen of vernieuwen.

Ook al blijft de kosteloosheid van het onderwijs het principe en moet ons onderwijs daarop gestoeld blijven, toch zijn er nog altijd een aantal eenmalige uitgaven, die elk jaar in de maand augustus wel terugkeren (stiften, schriften, boekentas, schoolabonnement, kleren, fiets, inschrijving voor buitenschoolse cultuur- en sportactiviteiten, ...).

Elk gezin krijgt te maken met hetzelfde probleem. Natuurlijk kan men een keuze maken in de te kopen schoolartikelen en kan men de rekening beperken door «klassieke» artikelen te kiezen in plaats van de merkartikelen die in de reclame zo aangeprezen worden.

Niettemin blijven de basisuitgaven voor de start van een schooljaar hoog en kunnen sommige gezinnen deze moeilijk bekostigen. Het gevaar bestaat dan ook dat men keuzen moet maken en dat sommige kinderen misschien moeten afzien van een inschrijving voor buitenschoolse activiteiten als sport, muziek- of danslessen of van een abonnement op een

pédagogique sur internet, ... Cette situation risque donc d'être un facteur de renforcement de l'exclusion sociale.

Une enquête qui doit être publiée dans les prochaines semaines par la Ligue des Familles(1) révèle que 31% des familles interrogées dans la Communauté française déclarent éprouver des difficultés pour assumer toutes les charges liées à la scolarité de leur enfant.

Chaque enfant, parce qu'il est un enfant, doit pouvoir bénéficier d'un socle financier minimal pour faire face à ces dépenses ponctuelles, et ce sans égard à la fortune personnelle de ses parents. Nous avons donc opté pour une allocation de rentrée scolaire universelle, dont le montant serait identique pour chaque enfant, quel que soit le statut personnel, financier ou professionnel de ses parents.

L'allocation de rentrée scolaire prévue par le présent texte est forfaitaire et annuelle. Elle devrait permettre de faire face à ces dépenses scolaires dans les limites du raisonnable (il n'est en effet pas question de financer le dernier classeur à la mode).

La présente proposition prévoit une allocation de rentrée scolaire de 3 000 francs pour les enfants en âge d'école primaire, une allocation de 5 000 francs pour les élèves inscrits dans l'enseignement secondaire, une allocation de 8 000 francs pour les étudiants inscrits dans une école supérieure ou dans une université.

Le droit à l'allocation de rentrée scolaire est automatique pour les enfants âgés de 6 à 18 ans. L'allocation sera payée en même temps que l'allocation familiale du mois d'août. Pour les élèves de l'enseignement supérieur et universitaire, l'allocation de rentrée scolaire est conditionnée à la remise du certificat d'inscription scolaire.

Le coût de cette mesure peut être approximativement estimé à quelques 8,603 milliards de francs(2).

(1) *La Libre Belgique*, 25 août 2000 — «La rentrée a un prix ...».

(2) Ces données chiffrées sont basées sur les statistiques de l'INS pour l'année scolaire 1998/1999. Elles sont données à titre d'information et doivent être affinées.

tijdschrift, een pedagogische internetsite, ... Deze situatie kan dus aanleiding geven tot een nog grotere sociale uitsluiting.

Uit een onderzoek dat in de komende weken door de *Ligue des Familles*(1) gepubliceerd zal worden, blijkt dat 31% van de ondervraagde gezinnen in de Franse Gemeenschap verklaren moeilijkheden te ondervinden om alle uitgaven te bekostigen die verbonden zijn aan het schoolbezoek van hun kind.

Elk kind moet, omdat het een kind is, aanspraak kunnen maken op een minimale financiële steun voor deze eenmalige uitgaven, zonder onderscheid van de persoonlijke financiële toestand van zijn ouders. Wij hebben dus gekozen voor een algemene toelage voor het begin van het schooljaar, waarvan het bedrag voor elk kind gelijk zou zijn, ongeacht de persoonlijke, financiële of beroepstoestand van zijn ouders.

De toelage voor het begin van het schooljaar waarin dit voorstel voorziet, is een vast bedrag dat jaarlijks uitgekeerd wordt. Zo moet het mogelijk zijn de schooluitgaven binnen redelijke grenzen op te vangen (het is immers niet de bedoeling de nieuwste, meest modieuze opbergmap te kopen).

Dit voorstel voorziet in een toelage voor het begin van het schooljaar van 3 000 frank voor kinderen van de lagere school, een toelage van 5 000 frank voor leerlingen die in het middelbaar onderwijs zijn ingeschreven, een toelage van 8 000 frank voor studenten die in een hogeschool of in een universiteit zijn ingeschreven.

Kinderen van 6 tot 18 jaar hebben automatisch recht op deze toelage voor het begin van het schooljaar. De toelage zal samen met de kinderbijslag van de maand augustus betaald worden. Voor de studenten van het hoger en universitair onderwijs wordt de toelage uitgekeerd op voorwaarde dat een inschrijvingsattest wordt voorgelegd.

De kostprijs van deze maatregel kan geraamd worden op ongeveer 8,603 miljard frank(2).

(1) *La Libre Belgique*, 25 augustus 2000 — «La rentrée a un prix ...».

(2) Deze cijfers zijn gebaseerd op de statistieken van het NIS voor het schooljaar 1998-1999. Deze gegevens dienen enkel ter informatie en moeten bijgewerkt worden.

	Nombre d'élèves — Aantal leerlingen	Montant de l'allocation spéciale scolaire — Bedrag van de bijzondere toelage voor het begin van het schooljaar	Coût budgétaire — Kostprijs voor de begroting
Élèves inscrits dans l'enseignement primaire. — <i>Scholieren ingeschreven in het lager onderwijs</i>	737 000	3 000	2 211 000 000
Élèves inscrits dans l'enseignement secondaire. — <i>Leerlingen ingeschreven in het middelbaar onderwijs</i>	800 000	5 000	4 000 000 000
Étudiants inscrits dans l'enseignement supérieur et universitaire. — <i>Studenten ingeschreven in het hoger en universitair onderwijs</i>	299 000	8 000	2 392 000 000
Nombre total d'enfants scolarisés. — <i>Totaal aantal schoollopende kinderen</i>	1 836 000		8 603 000 000

Commentaire des articles

Articles 2 et 3

Ces articles visent à octroyer une allocation de rentrée scolaire à tout enfant bénéficiaire d'allocations familiales, pour autant qu'il soit âgé d'au moins six ans et qu'il soit inscrit dans un établissement scolaire reconnu ou organisé par les communautés.

Le montant de l'allocation de rentrée scolaire varie selon que l'enfant se trouve en âge d'être inscrit dans l'enseignement primaire, dans l'enseignement secondaire, ou dans l'enseignement supérieur ou universitaire.

Articles 4 et 5

Ces articles transposent l'allocation de rentrée scolaire aux bénéficiaires d'allocations familiales dans le cadre du travail indépendant.

Article 6

La même allocation est prévue dans le cadre des prestations familiales garanties.

Georges DALLEMAGNE.

*
* *

Artikelsgewijze toelichting

Artikelen 2 en 3

Deze artikelen beogen een toelage te verlenen voor het begin van het schooljaar aan elk kind dat recht heeft op kinderbijslagen, voor zover het minstens zes jaar oud is in ingeschreven is in een door de gemeenschappen erkende of georganiseerde onderwijsinstelling.

Het bedrag van de toelage voor het begin van het schooljaar varieert naargelang het kind de leeftijd heeft om ingeschreven te worden in het lager onderwijs, het middelbaar onderwijs of het hoger onderwijs.

Artikelen 4 en 5

Door deze artikelen wordt de toelage voor het begin van het schooljaar opgenomen in de regeling van de gezinsbijslag ten voordele van zelfstandigen.

Artikel 6

Dezelfde toelage wordt opgenomen in de regeling van de gewaarborgde gezinsbijslagen.

*
* *

PROPOSITION DE LOIArticle 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 50quinquies des lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, abrogé par l'arrêté royal n° 131 du 30 décembre 1982, est rétabli dans la rédaction suivante :

«Art. 50quinquies. — Tout enfant bénéficiaire d'une allocation familiale mensuelle bénéficie également, une fois par an, au moment du paiement des allocations familiales du mois d'août, d'une allocation de rentrée scolaire forfaitaire complémentaire de :

— 3 000 francs si, au 31 août de l'année considérée, il est âgé d'au moins 6 ans et de moins de 13 ans. Cette allocation est payée en même temps que l'allocation familiale du mois d'août de l'année en cours;

— 5 000 francs si, au 31 août de l'année considérée, l'enfant est âgé d'au moins 13 ans et de moins de 18 ans. Cette allocation est payée en même temps que l'allocation familiale du mois d'août de l'année en cours;

— 8 000 francs si, au 1er octobre, l'enfant est inscrit à un établissement d'enseignement supérieur organisé ou reconnu par les communautés ou à une des universités officielles du pays.

Le Roi détermine les modalités complémentaires d'application de cette mesure ainsi que le mode d'indexation de ces montants.»

Art. 3

À l'article 50septies des mêmes lois, les mots «47 ou 50ter» sont remplacés par les mots «47, 50ter ou 50quinquies».

Art. 4

L'article 2, alinéa 1er, de la loi du 29 mars 1976 relative aux prestations familiales des travailleurs indépendants, modifié par les lois du 17 mars 1993 et 6 avril 1995, est complété par un 4°, rédigé comme suit :

«4° d'une allocation de rentrée scolaire.»

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 50quinquies van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, opgeheven bij koninklijk besluit nr. 131 van 30 december 1982, wordt hersteld in de volgende lezing :

«Art. 50quinquies. — Elk kind dat recht heeft op een maandelijks kinderbijslag, ontvangt eenmaal per jaar, op het ogenblik van de betaling van de kinderbijslag van de maand augustus, eveneens een aanvullende forfaitaire toelage voor het begin van het schooljaar ten bedrage van :

— 3 000 frank indien het kind op 31 augustus van het desbetreffende jaar minstens 6 jaar en minder dan 13 jaar oud is. Deze toelage wordt betaald samen met de kinderbijslag van de maand augustus van het lopende jaar;

— 5 000 frank indien het kind op 31 augustus van het desbetreffende jaar minstens 13 jaar en minder dan 18 jaar oud is. Deze toelage wordt betaald samen met de kinderbijslag van de maand augustus van het lopende jaar;

— 8 000 frank indien het kind op 1 oktober ingeschreven is in een door de gemeenschappen georganiseerde of erkende instelling voor hoger onderwijs of in een van de officiële universiteiten van het land.

De Koning bepaalt de bijkomende uitvoeringsregels van deze maatregel alsmede de wijze waarop deze bedragen geïndexeerd worden.»

Art. 3

In artikel 50septies van dezelfde wetten worden de woorden «47 of 50ter» vervangen door de woorden «47, 50ter of 50quinquies».

Art. 4

Artikel 2, eerste lid, van de wet van 29 maart 1976 betreffende de gezinsbijslag voor zelfstandigen, gewijzigd door de wetten van 17 maart 1993 en 6 april 1995, wordt aangevuld met een 4°, luidende :

«4° een toelage voor het begin van het schooljaar.»

Art. 5

Un article 22ter, rédigé comme suit, est inséré dans l'arrêté royal du 8 avril 1976 établissant le régime des prestations familiales en faveur des travailleurs indépendants :

«Art. 22ter. — Tout enfant bénéficiaire d'une allocation familiale mensuelle bénéficie également, une fois par an, d'une allocation forfaitaire complémentaire de :

— 3 000 francs si, au 31 août de l'année considérée, il est âgé d'au moins 6 ans et de moins de 13 ans. Cette allocation est payée en même temps que l'allocation familiale du mois d'août de l'année en cours;

— 5 000 francs si, au 31 août de l'année considérée, l'enfant est âgé d'au moins 13 ans et de moins de 18 ans. Cette allocation est payée en même temps que l'allocation familiale du mois d'août de l'année en cours;

— 8 000 francs si, au 1er octobre, l'enfant est inscrit à un établissement d'enseignement supérieur organisé ou reconnu par les communautés ou à une des universités officielles du pays.

Le Roi détermine les modalités d'application complémentaires.»

Art. 6

L'article 1er, alinéa 7, de la loi du 20 juillet 1971 instituant des prestations familiales garanties, modifié par la loi du 22 février 1998, est complété par un 5°, rédigé comme suit :

«5° l'allocation de rentrée scolaire.»

Georges DALLEMAGNE.

Art. 5

In het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen wordt een artikel 22ter ingevoegd, luidende :

«Art. 22ter. — Elk kind dat recht heeft op een maandelijkse kinderbijslag, ontvangt eenmaal per jaar eveneens een aanvullende forfaitaire bijslag voor het begin van het schooljaar ten bedrage van :

— 3 000 frank indien het kind op 31 augustus van het desbetreffende jaar minstens 6 jaar oud is. Deze toelage wordt betaald samen met de kinderbijslag van de maand augustus van het lopende jaar;

— 5 000 frank indien het kind op 31 augustus van het desbetreffende jaar minstens 13 jaar en minder dan 18 jaar oud is. Deze toelage wordt betaald samen met de kinderbijslag van de maand augustus van het lopende jaar;

— 8 000 frank indien het kind op 1 oktober ingeschreven is in een door de gemeenschappen georganiseerde of erkende instelling voor hoger onderwijs of in een van de officiële universiteiten van het land.

De Koning bepaalt de bijkomende uitvoeringsregels.»

Art. 6

Artikel 1, zevende lid, van de wet van 20 juli 1971 tot instelling van gewaarborgde gezinsbijslag, gewijzigd door de wet van 22 februari 1998, wordt aangevuld met een 5°, luidende :

«5° de toelage voor het begin van het schooljaar.»